

Landbrugsminister nok vil sørge for, at der ikke sker nogen Skade. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale de Forslag, der ere tiltraadte af Udvalget.

Det næste Punkt, jeg skal omtale, er Nr. 38 i Betænkningen. Der oplyses vi om, hvorledes de 6,000 Kr. ere fordelte, som for indeværende Aar ydes for landøkonomiske Foredrag. Her er intet ydet til Bornholms landøkonomiske Forening, men jeg antager, at Grunden er den, at vedkommende Formand ikke tidligere har søgt, og jeg tænker, at søger han om det, saa vi vel ogsaa den lille Part, der kan tilkomme Bornholm.

Det næste Punkt er Betænkningens Nr. 39 til II. A. 6. a. angaaende Præmier for ypperlig Dyrkning af Huslodder og til Rejseunderstøttelser til Husmænd. Udvalget har modtaget de forskellige Skrivelser, som findes her i Betænkningen, og som jeg skal tillade mig at henvide til. Under Nr. 40 staar det nævnt, at Udvalget ved Samraad har forhandlet om, at der, hvor Omstændighederne tale derfor, ydes $\frac{1}{4}$ af Bevillingen til Rejseunderstøttelser til Husmænd i Stedet for, som hidtil, $\frac{1}{6}$. Imidlertid har et Mindretal foreslaet, at Bevillingen forhøjes med 3,950 Kr., samt at der tilføjes en Anmærkning, som bemyndiger Ministeren til at fordele Beløbet direkte til Husmandsorganisationerne. Idet jeg gaar over til at omtale de Samraad, vi have haft med Ministeren, vil jeg samtidig udtale mig lidt om Flertallets Stilling til Mindretallets Ændringsforslag. Udvalget kan fuldtud tiltræde dette, at der kan, hvor man ønsker det, bruges $\frac{1}{4}$ i Stedet for, som hidtil, $\frac{1}{6}$ af de 79,000 Kr. til Husmandsrejser, som desamvirkende danske Landboforeninger under 2den August 1901 have andraget Landbrugsministeren om. Der gives jo nu paa denne Konto til ypperlig Dyrkning af Husmandslodder 79,000 Kr., og til Rejseunderstøttelser til Husmænd er der nu foreslaet 6,000 Kr. — tidligere var det 4,000 Kr. — til Medhjælp til Ordning af Husmandsrejser 3,000 Kr., og til Fremme af Husmandslodders Dyrkning paa havemæssig Maade 2,000 Kr. til Kursus paa Landbrugsskoler. For nu at faa et klart Overblik over, om disse Bevillinger ikke skulde være tilstrækkelige, har jeg gennemgaaet de sidste 7 Aars Statsregnskaber, og jeg skal da henvide til, at disse udvise, at vi have i de sidste 7 Aar bevilget 479,000 Kr. til disse Formaal, men vi have deraf sparet 71,344 Kr. 20 Ø. eller godt 10,000 Kr. om Aaret, det vil sige omtrent 15 pCt. Det viser altsaa,

at dette Formaal er anset for saa vigtigt, baade af Regering og Rigsdag, at vi altid have holdt Bevillingen betydelig højere, end Forbruget har været. Statsregnskaberne udvise saaledes, at denne Bevilling stod paa 67,000 Kr. fra 1894 til 1898—99, men at der i den Tid var store Besparelser, saaledes blev i 1894 14,748 Kr. ikke forbrugte, næste Aar var det 10,414 Kr., Aaret efter 14,748 Kr. og saa 10,414 Kr. Saa gik det besparede Beløb 1898—99 nedad, idet der derefter kun sparedes 6,617 Kr., men da gik vi op med Bevillingen fra 67,000 Kr. til 71,000 Kr., senere gik vi op med Bevillingen til 73,000 Kr., og sidste Finansaar forhøjede vi Bevillingen 15,000 Kr., og i indeværende Finansaar er der atter foreslaet en Forhøjelse paa 2,000 Kr., men det viser sig altsaa, at der helt igennem i disse Aar har været store Besparelser, og at vi altid have holdt Bevillingerne saa højt, at der har været rigelige Beløb at uddele til alle, som have søgt at komme med, og det tror jeg ogsaa ganske sikkert, at der denne Gang ogsaa er bevilget nok i de 90,000 Kr.

Disse Skrivelser oplyse ogsaa, at de forskellige Landboforeninger have givet Tilskud af deres egne Midler til disse Præmier til Huslodder og til Rejseunderstøttelser, altsaa hele den Konto paa 90,000 Kr. bliver derved forhøjet til 106,009 Kr. 72 Øre. De jydsk Foreninger have givet 11,169 Kr. 63 Øre i Tilskud, de sjællandske Foreninger 3,415 Kr., de fynske Foreninger 624 Kr. 89 Øre, Lolland-Falster 701 Kr., Bornholm 100 Kr., de have i det sidste Aar tilsammen givet 16,009 Kr. 72 Øre til disse Formaal, og derfor tvivler jeg ogsaa paa, at det kan være rigtigt, hvad Mindretallet foreslaar, at Husmandsorganisationerne skulde uddele disse Beløb, fordi disse Husmandsorganisationer nu ere spredte og smaa, og man kunde jo da ogsaa tænke sig det Tilfælde, at Landboforeningerne, som nu paa tilfredsstillende Maade ordne og lede det hele, da ikke vilde give det samme Tilskud som hidtil, og saa vilde Husmændene komme til at savne de 16,000 Kr. aarlig, og det vilde man ganske sikkert ikke gøre Husmændene nogen Tjeneste med. Saa vidt mig bekendt, er der heller ikke noget Sted klaget over Uddelingen af disse Bevillinger, idet det sikkert paaskønnes fra alle Sider, at Landboforeningerne her have rogtet deres Gerning paa tilfredsstillende Maade. Af den Grund har Udvalget altsaa ikke ment at kunne tiltræde Mindretallets Forslag, ligesom den højtærede Landbrugs-